

طراحی خانه موسیقی با رویکرد ارتقاء تعاملات اجتماعی

مهدی اختر کاوان^۱، الهه باقری^۲

۱- دکتری مهندسی معماری، مربی گروه معماری، گرایش معماری، دانشگاه پیام نور، واحد کیش، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گرایش معماری، دانشگاه پیام نور، واحد کیش، ایران

چکیده

عینیت بخشیدن به هویت هر ملت، وظیفه فرهنگ و نمودهای عینی آن از جمله موسیقی و معماری است. موسیقی ایران طی سالیان با بهره‌گیری از عوامل گوناگون به کمال رسیده است؛ از آنجاکه این عوامل ریشه در فرهنگ دارد و شاهد آن به بهره‌جستن از همان پارادایم‌ها در معماری ایرانی است. بازخوانی تطبیقی این دو می‌تواند مبین این امر و گواهی بر آگاهان نبودن بهره‌گیری از این عناصر و حکمت مستتر در آنها باشد. موسیقی هر منطقه ریشه در فرهنگ و تاریخ آن ناحیه دارد، لذا در شناخت هرچه بیشتر فرهنگ هر سرزمین می‌توان از موسیقی آنجا، بهره‌گرفت. از جهت دیگر، معماری وجوه اشتراک بسیاری با موسیقی دارد که چه به جهت مفهومی و ذات معماری و موسیقی و حس و فضایی که ایجاد می‌کند، چه از لحاظ فرم و شکل و قواعد شکل دهنده هر دو نظیر تناسبات، ریتم، هارمونی، تکرار، زیبایی شناسی گام‌های موسیقی بر اساس روانشناسی انسان

واژه‌های کلیدی: موسیقی، معماری، تعاملات اجتماعی، رنگ

۱- مقدمه

از گذشته تا امروز همواره رابطه‌ای مفهومی میان موسیقی و معماری وجود داشته و مدرنیته تنها ساختار این مفهوم را از دوران مدرن به بعد تغییر داده است. در دوران پیش از مدرن، محوریت یک مفهوم مشخص و واحد وجود داشته است. شناخت معماری یا همان مکان به مرور صورت می‌گیرد و حس اولیه در معماری که در نوع برآورده کردن نیاز است ممکن است برای هر شخصی متفاوت باشد، حال آنکه موسیقی در همان لحظه تاثیر خودش می‌گذارد و حالات آن ممکنه متفاوت باشد. در معماری در مکان حرکت می‌کنیم یعنی پیشینه ذهنی که داریم خاطرات را در مکان برای فرد بوجود می‌آورند به طوریکه تکرار دو مکان همگون باعث یادآوری زمینه‌های ذهنی، تاریخی و محیطی می‌شود. اما در موسیقی در بعد زمان نیز حرکت می‌کند به این معنی که انسان در زمان خاص با توجه به محیط، تاریخ و خاطرات از نوعی موسیقی خاص متأثر می‌شود و زمان یکی از عناصر سازنده موسیقی است. پس هر دوی ایندو هنر در نهایت به نوعی وحدت می‌رسند.

۲- تاریخچه موسیقی

موسیقی به مفهوم عام آن از نظر زبا شناسان همان نظام آوایی کلام است که در زبان فارسی و عربی آن را زیر و زبر و در انگلیسی (سیستم فونتیک^۱) نامیده می‌شود که آن را موسیقی کلام می‌نامند و بدون استفاده از نظام موسیقایی زبان، کاربرد زبان و صحبت کردن امکان پذیر نیست. جنبه موسیقایی زبان صرفاً برای زیبایی و لذت بخشی زبان نیست، بلکه عامل انتقال مفاهیم و احساسات به مخاطب نیز می‌باشد. موسیقی به معنای خاص را انسان ابتدایی از طبیعت آموخت. صدای آبشار، ریزش باران، رعد و برق و وزش باد از میان برگ‌ها، آواز پرندگان، صدای امواج دریا و هزاران صدای دیگر بزرگ‌ترین الهام بخش انسان برای ساختن و به وجود آوردن موسیقی بوده‌اند. موسیقی علمی از هشت قرن قبل از میلاد در یونان وجود داشت و قواعدی نیز برای آن پایه‌گذاری گردید. رومی‌ها که در تمدن وارث یونانی‌ها بودند، موسیقی را از آنان اقتباس کردند. پس از آنکه کشورهای

¹ Phonetic system